

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Hymno dicto. Christus principium passioni sua dedit, cantando: in amoris sui significatioem, & mysterium illud operatur profundum quod D. Bernardus exposuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

qui denotat victus abundantiam, eò quod tellurem aret, & stercore conspergat, quod bobus opus est proprium, quò terra fertilis redditur & abundans. Unde idem Moyses illum describit sub figura Tauri, & vocant eum Serapis. *Sar* id est *Principi* & *Græcè* est *bor*: q. d. *Principes* *bos*. Sat nomen est Hebraicum quod significat *Principi*. Ex quo exteræ nationes hauerunt ut eo nomine Principem compellent. Syri, Chaldei, Arabes, Tartari, & hodie Franci: *Sire*, *Aspi* nomen est Ægyptium, quod bouem significat. Dominus hic Deus est omnium Primarius: *quia non est alius Deus extra te*. Et ipse nobiscum prouidit in abundantia in SS Sacramento, & talem quidem ut sine ipso moriamur. Nunc igitur appende, quas gratiarum actiones, quas laudum præconia Christo pro tali munere conferre teneamus.

Deni. 33.
17.

§. 12. Hymno dicto. *Christus principium passioni suæ dedit, cantando: in amoris sui significationem, & mysterium illud operatur profundum quod D. Bernardus exposuit.*

Venerabilis Beda huic alium addit conceptum, dicens: Dominus hic Passionem suam inchoauit, cui principium statuerit voluit hunc cantum hilarem & festiuum, Patri suo æterno gratias agendo, quod iam hora propinquasset, in qua pati morique debebat pro humani generis redemptione, atque seipsum in ara crucis in hostiam offerret: quatenus ostenderet, quàm voluptatè ac libenter moreretur, quantaque voluptate passionem hanc assumeret. Sæpius hæsimus in probando & declarando Christum hoc inter cætera tanquam primum fundamentum, ac Passionis suæ voluisse collocare principium, quod esset voluntaria. Sic namque conueniebat ut in ipso tantò magis esset meritoria, & in nobis tantò maiori digni gratitudinè. Et extra dubium est, quin cum nemo potuerit Deo vim inferre, mors eius non ideo acciderit, quia illum ei inimici voluerint inferre, sed quia ipse eorù voluerit se tradere manibus occidendum. Ad huius confirmationem orditur cum cantico laudis & gratiarum actionis.

a Ho 36.
b 146 10.
in ca. 30.
Isai.

Paulo superius expendimus a ex D. Hieron. b. duas Iudeis fuisse causas singularis exultationis & cantico. Prima antiqua in nocte illa quâ egressi sunt de Ægypto; nam ingressi sunt pede licco per mare, in quo Deus viam illis ap-

erit omnibus notissimam, atque insequente eos Pharaone cum omni exercitu suo. super illum Chorus Dominus aquas conuertit maris & medius cæteris cum omni populo suo demersit fluctibus: tunc passus etenim tantis erepti filij Israël periculis hymnum illum Domino cecinerunt. *Canticum enim magnificans est.* Alia profertur quâdo ascendebant fella Paschatum celebrari, nominatim autem festum Agni Paschalis, dom eius sacrificium celebrari ascendebat Hierusalem: incedebant enim cantando cantica laudisque iubilationis. Hoc (teste D. Hieron.) indicat Deus apud Isaiam. *Canticum erit vobis, sicut nox sanctificat & solemnitas & letitia cordis sicut qui pergit cum iuba ut inuaret in motum Domini ad fontem Israel.* Has binas occasiones tenuit Dominus iam renouatas, vel potius dicamus, nunc videt præsentem harum figurarum veritatem, & vmbraum corporum: iam iter aggreditur per eruentæ Passionis suæ rubrum pelagus, quo populum suum liberet, & in ea atque per illam Satanam demergat omnemque eius infernalem potentiam.

Hodie iter incipit ad veri agni sacrificium iam immolandi, nimirum sui ipsos: ex vna & altera ratione voluit ut cum cantico solemnè, & festiuo inchoetur, atq; huic operi cælesti principium cù tam diuino cantico puerulos intrasti, siquidem Angeli cantantur, tu tamen lacrymas fudisti copiosas, ut cum Salomone Rege, & ipse Rex natus dicere poteris: *Primam vocem iunlem omnibus emisi plerans*: Sic te contemplantur sponsa tua Ecclesia.

*Pagis insani inter arma
Conditus præsepia.*

Iam tunc nostras luxilli miserias, nostras planxilli calamitates, in illas ingressus, nostram flexilli captiuitatem, quâ nos oppressos inuenisti, ob nostras tu culpas doluisti, quæ te confestim offenderunt, & nostros tu sensilli cruciatus. Plorasti nos inuens mortuos, ut postmodum viso Lazaro mortuo amico tuo, & fororibus eius dolore consternatis: nunc nos omnibus his ereturus, damna nostra reparaturus, catenas nostras soluturus, vulnera nostra curaturus: alacer cantu Domine mi, animoque, exaltet spiritus tuus, mensque iubilet: hic etenim dies est, recte sponsa Chelidior tota vita sua lacrymosos edit gemitos, at- cypio tamen horâ mortis imminente in cantum effuditur: quia ut aliàs diximus, cor illi dilatarat eo quod illi sanguis ebulliat qui ad cor consistit illud

illis confortaturus. O cygne celestis ex puritate tua diuina nunc candidior, ex innocibili tua patientia mitissime qui vitam duxisti continuo lectu serenoque ob peccata nostra & calamitates miserandam: uocem ergo Domine mi inbiba, exulta, decanta, modulare iam tibi cor recreatur sentiens tui sanguinis fetorem, quo prodire gestit ad mundi latruncum hominisque redemptionem. Iam Christus Saluator extrema imminet hora tempore desiderata, qua te ipsum sanguine tuo uolucem traderes, quod fatebaris toto tempore qua diserebatur, tibi cor supra modum affligentem, & ad mortem usque coarctate. *Baptismo ha-*
ba baptizari. Et quomodo coarctor usque dum
profatur. Modulare Domine mi, & ante tu-
passionem sit canticum exordium: etenim tibi sit hoc
exploratum, planctus serusque eiusdem erit epi-
logus. Cum clamore ualido Et lacrymis. Quod si
modo diuinam tuam produs fositudinem, hu-
manam tunc tuamque patefacies infirmitatem:
quod si omne cantando amoris tui manifestas e-
minentiam, quo pro nostra salute pateris, tunc
plorando rebellem nostram confundes ingrati-
ritatem, quod nedum talibus non utamur ad-
silium medicinis, sed eas, insuper despectui ha-
beamus, imo & sanguinem tuum indebitum calca-
mus, ut tuus uerissime dixit Apostolus. Ingredere
Christiane in hoc ostium & huc Domino su-
pernas age gratias, tanto responde gratias amo-
ris, cui mundus patem non agnouit. Quis talem
uocem uidit existantem, Regem pro subdito,
pro seruo Dominum, supremum creatorem pro
uillimo creatura, pro homine Deum? Et nedum
uociter, sed tanta moritur mentis hilaritate &
gaudio, ut huius passionis suae prologus canti-
cum sic iocunditatis.

11. 18
 11. 19
 11. 20
 11. 21
 11. 22
 11. 23
 11. 24
 11. 25
 11. 26
 11. 27
 11. 28
 11. 29
 11. 30
 11. 31
 11. 32
 11. 33
 11. 34
 11. 35
 11. 36
 11. 37
 11. 38
 11. 39
 11. 40
 11. 41
 11. 42
 11. 43
 11. 44
 11. 45
 11. 46
 11. 47
 11. 48
 11. 49
 11. 50
 11. 51
 11. 52
 11. 53
 11. 54
 11. 55
 11. 56
 11. 57
 11. 58
 11. 59
 11. 60
 11. 61
 11. 62
 11. 63
 11. 64
 11. 65
 11. 66
 11. 67
 11. 68
 11. 69
 11. 70
 11. 71
 11. 72
 11. 73
 11. 74
 11. 75
 11. 76
 11. 77
 11. 78
 11. 79
 11. 80
 11. 81
 11. 82
 11. 83
 11. 84
 11. 85
 11. 86
 11. 87
 11. 88
 11. 89
 11. 90
 11. 91
 11. 92
 11. 93
 11. 94
 11. 95
 11. 96
 11. 97
 11. 98
 11. 99
 11. 100

inteniatur, qui vitam suam pro benefactore suo liberalis exponat, & amico sibi familiarissimo: sic namque celebrat antiquitas Cotrum Atheniensem, & ambos Decios patrem & filium, & Curtium, qui mortem pro patria oppetierunt, & optime dixit Cicero. *Quantum sunt omnia com-*
moda à patria accepta, nihil incommensuratum graue de Orat.
pro patria putandum est. Nonnullos etiam laudi-
bus extollit, qui vitam suam amicorum gratia
profuderunt, ut Damon & Pythias quorum sin-
guli suam pro altero supponebant, porro illi, &
quotquot inueniri possunt moriebantur, inquit
Apostolus pro eo mori dignum cenfebant &
iustum. Vix enim pro iusto quis moritur: nam Rom. 5. 7.
pro bono forsitan quis audeat mori. Casus est ra-
risissimus pro amico suo vitam elargiti: sed acci-
dit aliquando: uerum, mori pro traditore, se-
disrago & rebelli inimico, vitam profundere e-
ius gratia, qui tibi mortem machinatur, quis un-
quam hoc intellexit? Mori seruum pro Domi-
no, rarum est, porro & aliquando hoc tulit ser-
ui fidelitas, quo casu se seruus Domino suo sen-
tiebat obligatum: uerumtamen Dominum pro
seruo refractario: & proditore mori, quis hoc ri-
dit inquam? imo quis animo concepit? Ex hoc
concludebant Gentiles, ut mentis amentiam ha-
bendum dum audirent Deum permisisse se claus
in cruce consigi pro iis ipsis qui illum crucifige-
bant, mori, ut vitam illis tribueret, à quibus illi
vita tollebat. Quinimo hac de causa, scribit A-
postolus, hic amoris Dei praececlit eminentia.
Commēdas autem charitatem suam in nobis: quo-
nam cum adhuc peccatores essemus secundum tem-
pus Christus pro nobis mortuus est. Prodeant hic
quotquot mundus uidit & admiratus est amo-
res, etiam quos fuit, nam sicla, credit D. Ambr.
eorum exempla, quae Graeci proferunt. Prodeat
Graecia cum suis amicorum paribus Theseo &
Pirithoo, Pylade & Oreste, Damone & Pythia,
Alexandro.

11. 18
 11. 19
 11. 20
 11. 21
 11. 22
 11. 23
 11. 24
 11. 25
 11. 26
 11. 27
 11. 28
 11. 29
 11. 30
 11. 31
 11. 32
 11. 33
 11. 34
 11. 35
 11. 36
 11. 37
 11. 38
 11. 39
 11. 40
 11. 41
 11. 42
 11. 43
 11. 44
 11. 45
 11. 46
 11. 47
 11. 48
 11. 49
 11. 50
 11. 51
 11. 52
 11. 53
 11. 54
 11. 55
 11. 56
 11. 57
 11. 58
 11. 59
 11. 60
 11. 61
 11. 62
 11. 63
 11. 64
 11. 65
 11. 66
 11. 67
 11. 68
 11. 69
 11. 70
 11. 71
 11. 72
 11. 73
 11. 74
 11. 75
 11. 76
 11. 77
 11. 78
 11. 79
 11. 80
 11. 81
 11. 82
 11. 83
 11. 84
 11. 85
 11. 86
 11. 87
 11. 88
 11. 89
 11. 90
 11. 91
 11. 92
 11. 93
 11. 94
 11. 95
 11. 96
 11. 97
 11. 98
 11. 99
 11. 100

11. 18
11. 19
11. 20
11. 21
11. 22
11. 23
11. 24
11. 25
11. 26
11. 27
11. 28
11. 29
11. 30
11. 31
11. 32
11. 33
11. 34
11. 35
11. 36
11. 37
11. 38
11. 39
11. 40
11. 41
11. 42
11. 43
11. 44
11. 45
11. 46
11. 47
11. 48
11. 49
11. 50
11. 51
11. 52
11. 53
11. 54
11. 55
11. 56
11. 57
11. 58
11. 59
11. 60
11. 61
11. 62
11. 63
11. 64
11. 65
11. 66
11. 67
11. 68
11. 69
11. 70
11. 71
11. 72
11. 73
11. 74
11. 75
11. 76
11. 77
11. 78
11. 79
11. 80
11. 81
11. 82
11. 83
11. 84
11. 85
11. 86
11. 87
11. 88
11. 89
11. 90
11. 91
11. 92
11. 93
11. 94
11. 95
11. 96
11. 97
11. 98
11. 99
11. 100

et alacres superamus propter eum qui dilexit nos. Notem obediētiam dixisse propter eum quem diligimus? Omnibus perspicuum est quod operum suorum principium in ordine, beneficio, & obsequio alterius, non ille amor est, quo te diligis, sed ille quo tu illum diligis. *Amor meus pater meus, ille seror, quicumque seror,* inquit D. Aug. Amor quo pater filium prosequitur, ille est cui vires illi & patientiam administrat, quā eiusdem ferat imperfectiones. Ingeniosè dicitur: *Propter eum qui dilexit nos.* Notemus primò, quis ille sit: *Propter eum.* Recognoscit enim, monet Apostolus Cōsidera quis sit, quod tuus Deus sit, tuus Dominus, per te commotus & offensus, per peccata tua exacerbatas: & nihilominus, tanto nos affectu prosequitur, ut vitam suam nostri causā largiatur. *Quisnam pro illo suam non offeret?* *Propter eum qui dilexit nos.* Iguit hic ad eum feruor est, ut cordis nostri gelu liquefaciat, viuoq; accendat igne charitatis. Hic eius amor ille est qui nostrum exacerat, ita flagrans ut illo viscera nostra comburantur. Hæc amoris consideratio (testatur D. Paulus) tantum in me producit ut vitam prodeem mundum; nihil enim me poterit ab eo separare. *Quis nos separabit à charitate Christi? Tribulatio an angustia. Et. Certus sum, quia neque mori, neque vitæ, neque Angeli, neque Principatus Et. Poterit nos separare à charitate Dei que est in Christo Iesu.* Hoc ipsum idem tumens hinc iterum. *Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.* Prima pars secundam confirmat & explicat. *Dilexit me,* ait, Et vnde hoc nobis vult confirmari? qualis fuit hic amor? Quod vult per se ostendit: *Tradidit semetipsum pro me.* Nefas dixerim silentio præterire colloquium. D. Aug. cum Christo amorem hunc recognoscens. *Peccatam, abieram in peccatis, venundatus eram: venundatus pro me, ut redimeres me, & tantum me dilexisti, ut seruinum tuum in pretium daves pro me.* *Dilexisti me Domine, plus quàm te, quia mori voluisti pro me.* Maior è hæc dilectio nemo habet, ut animā suam pro me qui pro amicis suis nec maiore mundus videret. Perpende, quantum Dominus amorem hunc supergrediat, ut cum etiam pro suis peccatis carissimis inimicis: Audiamus Doctorem mellissimum. *Tu maiorem habuisti Domine, ponens eam etiam pro inimicis. Cum enim adhuc inimicis fuisset, egredis, per mortem tuam & sibi reconciliatis fuisti. Quam alia visibilis esse vel fieri vel fore hæc similis è charitati? Vix enim pro illo quis moritur, tu pro impijs mortuus es. Et hæc ita voluntati, ut dixerit Prophetæ: *Oblatus est pro peccatis nostris. Non modo voluit, & oblatus**

est, sed quia voluit: Tanta animi voluptate, & corde ita ferventi, ut dum se proximum cernit occasione caute alacriter inter suos & cum illis, & posito hoc principio cursum suum prosequitur. *Hymno dicto egressus est Iesus, &c.*

§. 13. Egressus est Iesus trans torrentem Cedron. *Dum Christus egreditur de Hierusalem liberam permittit Iudæis facultatem peruersa sua exequendi desideria, quibus in suam lapsi sunt perditionem.*

Christus igitur in mēsa cum Apostolis suis dixit sex illos celebres psalmos magni Alleluia, quos quia cantauit, nominant. Evangelistæ hymnum, ut prædiximus, quo gratias reddidit hilares Patri suo æterno, & principium dedit doloribus, pœnis & tristitia passionis suæ ac mortis: vnde confestim sese à discipulis suis segregavit ut eam inciperet, celebri illo sermone coram ipsis factò, quò demulcebatur ex sua absentia mortuos, & diuina illis promissa confirmans, milleque blanditijs ac summa teneritudine eorum animas deliciens: cumque medijs inter illos sederet, primus assurrexit & ait: *Surgite eamus hinc, & confestim egredi de Hierusalem: Egressus Iesus.* Non vacat mysterio hoc verbum ab Evangelista Ioanne conscripsum: continet enim excellentissimum. Quo sine, Domine mi, egredere de Hierusalem! Si iam mortis tuæ advenit hora, quā tui te capiant inimici, imò te ipsum eorum desideres tradere manibus: magis ad iudicium & propinquus hic illis es in concubio: non opus est egredi civitatem, etiam ad manum habebunt te, qui tuam iam capturam moluntur.

Peccat hoc primò respondet venerabilis Beata (a) & Theophylac. (c) ut communicantes (a) *In e.* doceat, cum primū Christum in corpore suo receperint, paulisper secedant ex tumultu mundique negotiis ad locū separatū & solitariū, ubi se disponant ut agant cum æterno Patre, ferventi oratione & deuota diuinorum donorum meditatione: tunc enim Elias factus robustior & animosior, terrens valedicens salugium ascendit montis Oreb, ut familiaris, cum Deo ageret, quando mystico illo fuerat pane saturatus; *Reg. 7. 7.*

Alias rationes postmodum subiungemus auctori de oratione Domini, quibus finitis à discipulis suis secessit solitarius: tantum aliam subiungo se.

30

E Cor Christus egressus est de Hierusalem.

(a) *In e.* (b) *In e.* (c) *Luc.*

I. Ratio.

I. go se.